

PROPOZYCJE DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DO SYMPTOMÓW ZABURZEŃ

Modelowa organizacja pomocy uczniom ze SPE Symptomy zaburzeń funkcji biorących udział w procesie czytania i pisania w zakresie różnych przedmiotów nauczania	Formy, metody i sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych
<p style="text-align: center;">Objawy zaburzeń funkcji słuchowo-językowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności w opanowaniu techniki czytania tj.: głoskowanie, sylabizowanie, przekręcanie wyrazów, domyślanie się, wolne lub nierówne tempo, pauzy, nie zwracanie uwagi na interpunkcję • niepełne rozumienie treści tekstów i poleceń – uboższe słownictwo • trudności w pisaniu, szczególnie ze słuchu, liczne błędy np. mylenie z-s, d-t, k-g • błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i-j • błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą-om, ę-em • opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, błędy gramatyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych • trudności w formułowaniu wypowiedzi pisemnych na określony temat • trudności w uczeniu się ze słuchu na lekcji, korzystaniu z wykładów, zapamiętywaniu, rozumieniu poleceń złożonych, instrukcji <p>Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo-przestrzennych, integracji percepcyjno- motorycznej i lateralizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z zapamiętaniem liter alfabetu, mylenie liter podobnych kształtem l-t-l, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter (kropki, kreski), błędy w przepisywaniu i pisaniu z pamięci • nieprawidłowe trzymanie przyborów do pisania, wolne tempo pisania, męczliwość ręki • niekształtne litery, nieprawidłowe łączenia – obniżona czytelność pisma • nieumiejętność zagospodarowania przestrzeni kartki 	<ul style="list-style-type: none"> - nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania, dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeb pomagać w ich odczytaniu, jeśli to możliwe – sprawdziany i kartkówki przygotowywać w formie testów • czytanie lektur szkolnych lub opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych”, raczej nie angażować do konkursów czytania, uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu, instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu • częściej sprawdzać zeszyty szkolne, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą, oceniać poprawność i sposób wykonania prac, dać czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie, można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci • dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie, błędów nie należy omawiać przy całej klasie • w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), pomagać w doborze argumentów i odpowiednich wyrażań, zwrotów • nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach, podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja), dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek, w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ustnie, pozwalać na wykonywanie prac na komputerze • usprawniać zaburzone funkcje (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne), nie wrywać do odpowiedzi

język polski

<p style="text-align: center;">Języki obce</p>	<p>Objawy zaburzeń funkcji słuchowo-językowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z zapamiętaniem słówek, struktur gramatycznych • budowaniem wypowiedzi ustnych • rozumieniem i zapamiętywaniem tekstu mówionego lub nagranych na taśmę • z odróżnianiem słów podobnie brzmiących • błędy w pisaniu <p>Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo-przestrzennych, integracji percepcyjno-motorycznej i lateralizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z odróżnianiem wyrazów podobnych • gubienie drobnych elementów graficznych, opuszczanie i przestawianie liter • trudności z poprawnym pisaniem, pomimo dobrych wypowiedzi ustnych • kłopoty z zapisem wyrazów w poprawnej formie gramatycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - dawać więcej czasu na zastanowienie się, przypomnienie słówek, zwrotów, na opanowanie określonego zestawu słówek, • w fazie prezentacji leksyki zwolnić tempo wypowiedzianych słów i zwrotów, a nawet wypowiadać je przesadnie poprawnie (hiperpoprawnie) • pozwolić na korzystanie z dyktafonu podczas lekcji, nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, kontekstu, w formie opisowej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem, w zapamiętywaniu pisowni stosować wyobrażenie wyrazu, literowanie, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter, przy odczytywaniu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika, w nauczaniu gramatyki można stosować algorytmy w postaci graficznej (wykres, tabela, rysunki) • podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego, prowadzić rozmówki na tematy dotyczące uczniów • dawać więcej czasu na wypowiedzi ustne i prace pisemne, liberalnie oceniać poprawność ortograficzną i graficzną pisma, oceniać za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka, kłaść większy nacisk na wypowiedzi ustne
<p style="text-align: center;">Matematyka, Fizyka, Chemia</p>	<p>Objawy zaburzeń funkcji słuchowo-językowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieprawidłowe odczytywanie treści zadań tekstowych • niepełne rozumienie treści zadań, poleceń • trudności z wykonywaniem działań w pamięci, bez pomocy kartki • problemy z zapamiętywaniem reguł, definicji, tabliczki mnożenia • problemy z opanowaniem terminologii (nazwy, symbole pierwiastków i związków chemicznych) <p>Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo- przestrzennych, integracji percepcyjno- motorycznej i lateralizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • błędne zapisywanie i odczytywanie liczb wielocyfrowych (z wieloma zerami i miejscami po przecinku), przestawianie cyfr (56-65) • nieprawidłowa organizacja przestrzenna zapisu działań matematycznych, przekształcania wzorów, mylenie znaków działań, odwrotne zapisywanie znaków nierówności, nieprawidłowe wykonywanie wykresów funkcji, trudności z zadaniami angażującymi wyobraźnię przestrzenną w geometrii • niski poziom graficzny wykresów i rysunków, nieprawidłowe zapisywanie łańcuchów reakcji chemicznych 	<p>naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł wzorów, symboli chemicznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać, nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany</p> <ul style="list-style-type: none"> • w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek • w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań, można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania • uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych, materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje, oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych) i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Geografia, Biologia, Historia</p>	<p>Objawy zaburzeń funkcji słuchowo-językowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z zapamiętywaniem nazw geograficznych, terminologii z biologii i chemii (dłuższe nazwy, nazwy łacińskie), nazwisk z historii • trudności z opanowaniem systematyki (hierarchiczny układ informacji), zła orientacja w czasie (chronologia, daty) <p>Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo-przestrzennych, integracji percepcyjno-motorycznej i lateralizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z czytaniem i rysowaniem map geograficznych i historycznych, trudności z orientacją w czasie i w przestrzeni (wskazywanie kierunków na mapie i w przestrzeni, obliczanie stref czasowych, położenia geograficznego, kąta padania słońca), problemy z organizacją przestrzenną schematów i rysunków, trudności z zapisem i zapamiętaniem łańcuchów reakcji biochemicznych 	<p>uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat, w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać, częściej powtarzać i utrwalać materiał, podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania, zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia, przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie, często oceniać prace domowe, podczas stawiania wymagań uwzględniać trudności ucznia, w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie, dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania go małymi krokami
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Muzyka, Plastyka, Wychowanie fizyczne</p>	<p>Objawy zaburzeń funkcji słuchowo-językowych oraz wzrokowo-przestrzennych, integracji percepcyjno-motorycznej i lateralizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z czytaniem nut, odtwarzaniem rytmu, śpiewem, tańcem, rysowaniem (rysunek schematyczny) i organizacją przestrzenną prac plastycznych • mylenie prawej i lewej strony, trudności z opanowaniem układów gimnastycznych, sekwencjami ruchowymi zorganizowanymi w czasie i przestrzeni • trudności w bieganiu, z ćwiczeniami równoważnymi, w opanowaniu gier z użyciem piłki (tenis ziemny, stołowy, siatkówka, koszykówka), niechęć do uprawiania sportów wymagających poczucia równowagi (deskorolka, narty) 	<p>nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność</p> <ul style="list-style-type: none"> • dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu, nie krytykować, nie oceniać negatywnie przy klasie • podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp., włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę

